VISU ZEMJU PROLETĀRIEŠI, SAVIENOJIETIES!

ĻENINA KAROGS

LATVIJAS KOMUNISTISKĀS PARTIJAS PREIĻU RAJONA KOMITEJAS UN PREIĻU RAJONA TAUTAS DEPUTĀTU PADOMES LAIKRAKSTS

Iznāk kopš 1950. gada 29. marta ◆ Nr. 39 (5578) ◆ Otrdien, 1987. gada 31. martā ◆ Maksā 3 kap.

Gatavu recepšu visiem dzīves gadījumiem nav. Lai pārkārtošanās kļūst par visas tautas radošo laboratoriju! Uzmanīgi un kritiski analizēsim atjauninināšanas praksi, pratīsim novērtēt katru progresīvās pieredzes graudiņu, pārņemsim un attīstīsim to. Dzīva un atraisīta doma ir obligāts paātrinājuma priekšnosacījums.

(No PSKP CK Aicinājuma padomju tautai)

ATJAUNINĀŠANA

Oškalna kolhoza darbaļaudis ar dziļu ieinteresētību apspriež PSKP CK Aicinājumu padomju tautai sakarā ar tuvojošos Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas septiņdesmito gadskārtu. Sapulcēs, kas notiek lopkopības fermās, remontdarbnīcās un citos saimniecības iecirkņos, viņi apmainās domām par to, kā uzlabot pašreizējo stāvokli, uzstājas ar kritiku, kolektīvi izstrādā plānus, kā novērst esošos trūkumus, uzņemas papildus sociālistiskās saistības, lai tādējādi godam sagaidītu lielos visas tautas svētkus.

Piemēram, Līču fermas lopkopji apņēmušies izpildīt gada plānu produkcijas ražošanā līdz Lielā Oktobra 70. gadadienai un izslaukt no vienas govs 4 400 kilogramus piena. Mežancānu cūku fermas lopkopji nolēmuši līdz svētkiem izpildīt sivēnu iegūšanas gada plānu. Saimniecības mehanizatori un laukkopji atbalsta lopkopju patriotisko iniciatīvu un ir apņēmušies apgādāt fermas ar to lopbarības daudzumu, kāds nepieciešams, lai varētu paaugstināt dzīvnieku produktivitāti. Augstas sociālistiskās saistības par godu Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas 70. gadadienai pieņēmuši arī citu saimniecības iecirkņu ļaudis.

Pildot kolektīva gribu, kolhoza valde pieņēmusi lēmumu par trešā ražošanas iecirkņa izveidošanu. Tas sāks funkcionēt jau ar aprīļa pirmajām dienām. Iecirknim iedalītas aramzemes platības, fermas, kā arī vajadzīgais daudzums zemes apstrādāšanas un citas tehnikas. Vārdu sakot, tiek darīts viss, lai jaunizveidotais saimniecības iecirknis varētu sākt darīt normālos apstākļos. Jo tā izveidošanas mērķis taču ir saimniecības ekonomikas tālāka attīstība. Par trešā ražošanas iecirkņa priekšnieci demokrātiskā ceļā ievēlēta brigadiere V. Freimane.

Brīvi izsakot savu gribu, cilvēki atzina, ka pirmā ražošanas iecirkņa vadība jāuztic brigadierei V. Ručevskai. Jāpiebilst, ka uz šo vietu pretendēja trīs cilvēki. Pēc kolektīva priekšlikuma cilvēku uzvārdi tika ierakstīti biļetenos, kas paredzēti aizklātai balsošanai. Nosakot balsu skaitu, izrādījās, ka V. Ručevska guvusi lielāku uzticību nekā pārējie kandidāti. Tieši tāpēc viņa kļuva par iecirkņa vadītāju.

Nevis iecelšana amatā «no augšas», bet demokrātiskas vēlēšanas. Tā kolhoza dzīvē pagaidām vēl ir jauna parādība, kas jau pilnībā atbilst gan mūsu laika prasībām, gan arī darba kolektīvu interesēm. Strādājošie nedrīkst būt vienaldzīgi, jo tieši viņi taču vislabāk zina, kam var uzticēt ražošanas vadību un kurš vislabāk pratīs īstenot pārkārtošanos un paātrinājumu, sociālistiskās saistības, kas pieņemtas par godu Lielā Oktobra 70. gadadienai.

Ražošanas iecirkņu kolektīvu, kā arī visu saimniecības ļaužu galvenā rūpe pašlaik ir pavasara darbi. Tiem jāsagatavojas pēc iespējas labāk, jārada apstākļi zemkopības kultūru audzēšanai pēc intensīvās tehnoloģijas metodes. Pirmām kārtām tas attiecas uz graudaugiem, jo to ražība arvien vēl ir nepietiekama. Pagājušajā gadā saimniecībā ieguva vidēji tikai nedaudz vairāk nekā 20 centnerus graudu no hektāra.

Šogad no katra hektāra paredzēts iegūt ne mazāk kā 25 centnerus graudu. Uz labākiem rezultātiem šejienes zemkopji pagaidām necer, taču viņi arī neuzskata, ka 25 centneri ir iespēju robeža. Jāsaka gan, ka zeme saimniecībā ir smaga, nepietiek arī augstražīgas augsnes apstrādāšanas un ražas novākšanas tehnikas.

Praktiski risinot uzdevumus, kurus M. Gorbačovs izvirzīja, uzturoties mūsu republikā, kolhoza ļaudis aizvien pārliecinošāk pārkārto savu darbu. Pie tam dažādos virzienos, kas tomēr ir nesaraujami saistīti viens ar otru. Par lauksaimniecības kultūru, tai skaitā — arī graudaugu, ražības paaugstināšanas rezervi viņi uzskata intensīvās tehnoloģijas ieviešanu, tāpēc pašlaik tiek veikti nepieciešamie priekšdarbi.

Kolhozā tuvojas nobeigumam tehnikas remonts, lielākā tās daļa jau ir gatava darbam. Iedalītas sējumu platības, uz kurām izvests ievērojami lielāks daudzums organiskā mēslojuma, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem. Arī tas nav mazsvarīgs fakts. Liela vērība tiek veltīta arī sēklas glabāšanai un sagatavošanai līdz augstai kondīcijai. Ar sēklām kolhozs ir nodrošināts pietiekami.

Lai nostiprinātu lopbarības bāzi, saimniecībā daudz tiek darīts, lai barības devās būtu pēc iespējas vairāk rupjās un sulīgās barības. Tas ļaus samazināt saimniecības pieprasījumu pēc ievestajiem koncentrātiem. Galarezultātā pazeminīsies lopkopības produkcijas pašizmaksa.

Tieši tāpēc kolhozniekiem turpmāk būs vēl daudz darāmā, lai paaugstinātu ilggadīgo zālāju un skābbarības tvertnēs liekamās kukurūzas ražu, audzējot šīs kultūras pēc intensīvās tehnoloģijas. Ieguldītais darbs, bez šaubām, atmaksāsies drīz. Jūtamus panākumus šajā ziņā iespējams gūt jau pašlaik. Jo vairāk tāpēc, ka saimniecībā ir radīti visi priekšnoteikumi, lai pilnībā varētu pielietot pārvaldes ekonomiskās metodes un ieviest saimniecisko aprēķinu.

Kā liecina pārkārtošanās, saimniecības iecirkņu kolektīvi enerģiski uzstājas pret novecojušām, gadu gaitā ierastajām saimniekošanas formām un metodēm. Labu paraugu rāda kolhoza komunisti. Partijas organizācija aktīvi atbalsta visas jaunās ierosmes, pārliecinoši iestājas par sabiedriskās dzīves tālāku demokratizēšanu, par tās atjauninināšanu, balstoties uz PSKP CK janvāra Plēnuma lēmumiem.

J. SONDORS

Palīdzēsim audzēt lopbarības bietes

Lai sekmīgāk īstenotu Pārtikas programmu, pilnīgāk nodrošinātu iedzīvotājus ar lopkopības produkciju, aicinām rajona ļaudis (gan laukos, gan pilsētās dzīvojošos, arī skolēnus un pensionārus) aktīvi piedalīties lopbarības biešu audzēšanā. Ikvienam taču zināms, ka tieši bietes ir tā sulīgās lopbarības daļa, kas veicina piena ieguvi. Rajona kolhoziem un padomju saimniecībām šovasar jāsaražo katrai slaucamajai govij ziemošanas periodam 4 — 5 tonnas lopbarības biešu.

Saimniecībām savlaicīgi jānoslēdz individuālie un ģimeņu darbuzņēmuma līgumi. Biešu audzētājiem iedalīs lauciņus dzīvesvietu tuvumā. Iespējams pat audzēt savā piemājas dārziņā (attiecīgi tikpat lielu platību ierādīs saimniecības zemēs, lai tur kolhoznieks varētu audzēt sev kartupeļus un citas vajadzīgās kultūras).

Iedalīto lauciņu saimniecība sagatavo sējai — dod zemei pamatmēslojumu un slāpekļa minerālmēslus papildmēslošanai. Arī jāsagatavo augsne sējai, jāsagādā sēkla un iespēju robežās arī jāapsēj.

Biešu audzētāja uzdevums — laikus un kvalitatīvi sējumus kopt un novākt izaudzēto. Jāpanāk ražība vismaz 400 kilogrami no hektāra simtdaļas. Darba samaksa noteicama pēc galarezultāta — par katru izaudzēto un saimniecībai glabāšanā nodoto biešu tonnu. Saimniecību ekonomiskajam dienestam jāaprēķina samaksa, kas materiāli stimulētu un neradītu zaudējumus arī saimniecībai.

Protams, šī jautājuma būtību nedrīkst izprast vienpusīgi, jo lopbarības biešu galvenā masa tāpat kā agrāk jāaudzē saimniecību kopējos laukos, kur var izmantot tehniku un lieljaudīgos kombainus ražas novākšanā. Uz līgumu pamata iegūs papildprodukciju. Darbā tiks iesaistīti iedzīvotāji, kuri dažādu iemeslu dēļ agrāk nevarēja strādāt. Radīta iespēja izmantot darba spēku no pilsētām. Paredzēts, ka šovasar lopbarības biešu sējumi rajonā palielināsies par 250 līdz 300 hektāriem.

J. KIVLENIEKS,

RARA galvenais agronoms

Piecgades pirmajā gadā rajona sociālistiskajā sacensībā Raiņa kolhoza lopkopības meistare ELIZABETE SOROKA izcīnīja otro vietu jauno slaucēju sacensībā (Latvijas brūnās šķirnes govju grupa).

Cūkkopības fermu sacensībā par sivēnu ieguves darba augstiem rezultātiem pērn labākais bija kolhoza «Rīts» Grāveru fermas kolektīvs, kuru vada brigadieris VLADISLAVS SUDŅIKS.

J. SILICKA foto

Vietējās padomēs

Kontrolē lēmumu izpildi

Pēdējā laikā Preiļu pilsētas Tautas deputātu padomes deputāti lielāku vērību veltī kontroles jautājumiem, proti — seko, kā tiek realizēti gan augstākstāvošo orgānu, gan pašu pieņemtie lēmumi. Kā apliecinājums tam — nesen notikusī pilsētas Tautas deputātu padomes sesija.

Tās dienas kārtībā bija divi jautājumi: «Par darbu, kas veicams, lai īstenotu PSKP CK lēmumu «Par pasākumiem, kas veicami, lai uzlabotu klubu un sporta zāļu izmantošanu»» un «Par pilsētas Tautas deputātu padomes lēmuma «Par darba kolektīvu lomu darba disciplīnas uzlabošanā Preiļu pilsētas rūpniecības uzņēmumos un celtniecības organizācijās» izpildes gaitu». Ziņojumus nolasīja attiecīgo pastāvīgo komisiju priekšsēdētāji M. Volkova un P. Daukšts.

Pietiekami rūpīgi un pamatīgi sesijā tika apspriests pirmais jautājums. Iesniegtais lēmuma projekts (mazliet nekonkrēts) sesijas gaitā tika precizēts un papildināts ar deputātu ierosinājumiem. Pats galvenais šobrīd — cik sekmīgi pilsētas Tautas deputātu padomes izpildkomiteja organizēs pieņemtā lēmuma izpildi un cik prasīga tā būs pret organizācijām un dienestiem, saimnieciskajiem vadītājiem.

Apspriežot otro jautājumu, diemžēl pietrūka īsti dziļas analīzes. Rūpniecības, celtniecības, transporta un sakaru pastāvīgās komisijas lomai Preiļu pilsētas darba kolektīvu aktivitātes paaugstināšanā un darba disciplīnas nostiprināšanā jābūt ievērojami lielākai.

Z. BURIJS

Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija

DEKRĒTS

PAR LATVIJAS PSR VIETĒJO TAUTAS DEPUTĀTU PADOMJU VĒLĒŠANU NOTEIKŠANU

Sakarā ar Latvijas PSR vietējo Tautas deputātu padomju pilnvaru laika izbeigšanos, pamatojoties uz Latvijas PSR Konstitūcijas 108. pantu un Latvijas PSR likuma «Par Latvijas PSR vietējo Tautas deputātu padomju vēlēšanām» 12. pantu, Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidijs nolemj:

Noteikt Latvijas PSR rajonu, pilsētu, Rīgas pilsētas rajonu, ciematu un ciemu Tautas deputātu padomju vēlēšanas svētdien, 1987. gada 21. jūnijā.

Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdētājs J. VAGRIS

Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija sekretāre V. KLIBIĶE

Rīgā, 1987. gada 27. martā

Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija

DEKRĒTS

PAR LATVIJAS PSR RAJONU (PILSĒTU) TAUTAS TIESU TAUTAS TIESNEŠU VĒLĒŠANU NOTEIKŠANU

Sakarā ar Latvijas PSR rajonu (pilsētu) tautas tiesu tautas tiesnešu pilnvaru laika izbeigšanos, pamatojoties uz Latvijas PSR Konstitūcijas 108. pantu un Latvijas PSR likuma «Par Latvijas PSR rajonu (pilsētu) tautas tiesu vēlēšanām» 15. pantu, Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidijs nolemj:

Noteikt Latvijas PSR rajonu (pilsētu) tautas tiesu tautas tiesnešu vēlēšanas svētdien, 1987. gada 21. jūnijā.

Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija priekšsēdētājs J. VAGRIS

Latvijas PSR Augstākās Padomes Prezidija sekretāre V. KLIBIĶE

Rīgā, 1987. gada 27. martā

70

Vēstures nedziestošās lappuses

DZĪVE — CĪŅAI

Rit Oktobra revolūcijas triumfa 70. gads. Cik gadu tajās dienās, kad aizsākās mūsu sociālistiskās valsts vēsture, bija viņiem — šīs vēstures veidotājiem ar savām dzīvībām, savām asinīm, savām rokām? Divdesmit, trīsdesmit, četrdesmit, piecdesmit... Gaužām maz no viņiem šodien ir kopā ar mums. Viņi skatās uz mums vienīgi no senām fotogrāfijām, uzrunā no muzeju materiāliem. Vērtīgs ir tas darbs, ko pirms gadu desmitiem veikuši novadpētnieki, savācot materiālus par savas puses vēsturiskajiem notikumiem, saglabājot tos nākamajām paaudzēm. Šodien iepazīstinām jūs ar Aglonas vidusskolas novadpētnieku pirms divdesmit gadiem veikto, ar atmiņu pierakstiem par padomju varas dibināšanu Aglonā.

Juliana Šumska, kas dzimis 1887. gadā, stāstījums, pierakstīts 1968. gadā.

— Kad es mācījos, mūsu pagastā bija vienīgi Kapiņu pamatskola ar trim klasēm. Nebiju bagāta tēva dēls, nebija skolas naudas, tāpēc vajadzēja samierināties ar divām klasēm. Man toreiz likās, ka esmu pietiekami izglītots, jo daudzi bērni nebija beiguši pat tik.

15 gadu vecumā sāku strādāt, aizbraucu uz Pēterburgu. Strādāju Obuhova rūpnīcā, kur daudz vairāk sāku saprast šķiru attiecības. Tad mani iesauca armijā. Dienēju zelta raktuvēs, kur vajadzēja apsargāt politieslodzītos. Tās bija sievietes revolucionāres. Es apbrīnoju šo sieviešu drosmi. Riskējot ar dzīvību, viņas izskaidroja apsardzei revolūcijas būtību. Jā, vienkārši pārsteidzoša bija šo sieviešu katordznieču drosme.

Zelta raktuvēs dienēju līdz 1917. gada Februāra revolūcijai. Pēc tās visus ieslodzītos, izņemot kriminālnoziedzniekus, atbrīvoja. Pēc revolūcijas mani ievēlēja Maskavas guberņas revolucionāro zaldātu padomē. Novembrī dabūju atvaļinājumu un atbraucu uz Latviju, uz Kapiņiem. Tanīs dienās mūsu pagastā notika vēlēšanas.

Balsoja par piecām partijām. Katrai no tām bija savs biļetens ar savu numuru. Boļševiku partijai bija piektais numurs. Vēlēšanas notika Zabludovkā. To norisi vadīja vecākais jeb stārasta, kuru apsargāja četri zaldāti. Pavisam pagastā bija deviņi apgabali: Kapiņu, Aglonas, Putānu u. c. Uz vēlēšanām gāja, kas gribēja. Daudzi uz jautājumu, par ko balsosi, pateica tā: «Sviediet paši, par ko gribat, ka tikai nobalsots». Tad es jau biju daudz ko izpratis, daudz zināju, jo biju daudz dzirdējis Maskavā, armijā. Mani pārsteidza vēlētāju vienaldzība.

Uzkāpu uz ratiem, kas stāvēja pie vēlēšanu punkta, un sāku izskaidrot zemniekiem vēlēšanu iznākuma lielo nozīmi. Paskaidroju, ka nav vienalga, par kuru partiju balsot. Pastāstīju, ka boļševiku partiju vada V. I. Ļeņins, ka Ļeņins teica, ka zeme piederēs tautai, zemniekiem, ka tagad saimniekos un valdīs darba tauta. Izskaidroju, ka pie varas nāks tā partija, kura saņems vairāk balsu. Pastāstīju, kāda ir boļševiku partijas programma, salīdzināju to ar pirmo četru partiju programmām.

Visi sāka balsis nodot par boļševiku partiju. Drīz vien biļeteni ar 5. numuru izbeidzās. Vecākais nezināja, ko tālāk iesākt. Ieteicu, lai nopērk paku papīra un no tā lai izgatavo biļetenus. Pēc balsu skaitīšanas izrādījās, ka uzvarējusi boļševiku partija. Daudzi zemnieki vēlējās vēl vairāk uzzināt par revolucionāraiiem notikumiem Krievijā. Visu, ko zināju, pastāstīju, ko sapratu, izskaidroju. Pastāstīju par boļševiku partijas programmu, par to, ka Krievijā notikusi revolūcija, izskaidroju tās būtību.

Pēc atvaļinājuma izbeigšanās aizbraucu uz Maskavu. Armijā atrados līdz 1918. gada februārim. Tad atbraucu uz Latviju, uz Kapiņiem.

Drīz šeit ieradās vācu okupanti. Padomju Krievija, lai glābtu revolūciju, bija noslēgusi Brestas miera līgumu. Pie mums sāka saimniekot vācieši. Viņi zemniekiem atņēma lopus, atcēla konfiskāciju. Muižās atgriezās vācu baroni. Atjaunojās muižnieku vara. Taču latviešu tauta cēlās cīņā par padomju varas atgriešanu.

1918. gadā Vācijā uzvarēja revolūcija. Brestas līgumu anulēja. Kapiņos, Aglonā pēc vāciešu aiziešanas sākām valdīt paši. Izveidojām revolucionāro komiteju, nodibinājās revolucionārās padomes. Mani ievēlēja par revolucionārās komitejas priekšsēdētāju. Darbs veicās grūti. Visu bija izlaupījuši okupanti. Valdīja posts, trūkums, bads, maz bija liellopu, sīklopu. Nebija naudas algu izmaksai. Naudu vajadzēja saņemt no Daugavpils, jo bijām Daugavpils apriņķī. Izmantojām nodokļus, budžu iemaksas. Nodokļus nemaksāja, budži sabotēja. Arī skolas bija smagā stāvoklī. Tomēr mēs stiprinājāmies ar cerībām par gaišu nākotni, jo tās veidošana nu bija pašu rokās. Strādājām pašaizliedzīgi, jo viss bija dēļ sevis, dēļ darba tautas.

Aglonā padomju vara noturējās no 1918. gada oktobra beigām līdz 1920. gada februārim. Sociālisma celtniecību pārtrauca interventu iebrukums.

Tomēr kā zem pelniem kvēlo ogles, tā visus divdesmit gadus līdz 1940. gadam, kad Aglonā atkal nodibinājās padomju vara, nerima pagrīdes pulciņu, komjauniešu, komunistu darbošanās. Novadpētnieki savākuši materiālus par vienu no viņiem — Staņislavu Lubānu.

Staņislavs Lubāns dzimis 1911. gadā Kristapiņos nabadzīga zemnieka ģimenē. Zēnam agri nomira tēvs, tāpēc pārāk grūta bija viņa bērnība. Viņš mācījās labi, tikai nebija iespēju skoloties. Pēc ceturtās klases beigšanas nācās ķerties pie arkla.

Puisis daudz lasīja. Grāmatas nesa no bibliotēkas, kura atradās pie Aglonas stacijas. Vēlāk turpināja mācīties vakara skolā, kura bija organizēta pie Jaunaglonas ģimnāzijas. Agrā jaunībā Staņislavs iesaistījās revolucionārajā darbībā. Lai varētu aktīvāk darboties starp masām, viņš iestājās patērētāju kooperatīvajā sabiedrībā un tur guva lielu autoritāti. Viņu, vēl nepilngadīgu, pretēji baznīckungu aģitācijai ievēlēja par kooperatīva valdes priekšsēdētāju. S. Lubāns no šī amata atteicās, aizbildinoties, ka nav pilngadīgs. 16 gadu vecumā viņu ievēlēja par sādžas vecāko.

No karadienesta Staņislavs atgriezās kā pārliecināts, nobriedis cīnītājs un uzsāka nelegālu darbošanos Aglonā. 1935. gadā uz aizdomu pamata jaunietis tika arestēts. No cietuma viņš atgriezās pēc diviem gadiem un no jauna uzņēma sakarus ar pagrīdes biedriem, turpināja nelegālo darbošanos. 1940. gadā viņš strādāja Aglonā par partijas sekretāru. Vēlāk tika pārcelts darbā uz Daugavpili. Lielā Tēvijas kara gados viņš dienēja Sarkanajā Armijā, bija gan jaunākais virsnieks artilērijā, gan partizāns Jaunjelgavas apkārtnē. Saņēma vairākus apbalvojumus. 1944. gada rudenī S. Lubāns strādāja par partorgu Vestienas pagastā, pēc tam Tukuma rajonā pirmāk partijas, vēlāk milicijas darbā. 1959. gadā, veicot kārtējos dienesta pienākumus, gāja bojā traģiskā nāvē.

Materiālus no Aglonas vidusskolas novadpētniecības muzeja publicēšanai sagatavoja

L. RANCĀNE

Pieminas skate

Revolucionāro notikumu un revolucionāro cīnītāju piemiņas vietām ir svarīga nozīme padomju patriotisma cildeno jūtu veidošanā, darbaļaužu, it īpaši jaunās paaudzes, idejiski tikumiskajā un estētiskajā audzināšanā.

Lai plašāk iesaistītu sabiedrību un aktivizētu biedrības pirmorganizāciju, kolektīvo biedru šefības darbu, revolucionāro notikumu un revolucionāro cīnītāju piemiņas vietu apzināšanā, aizsardzībā un izmantošanā, Latvijas Dabas un pieminekļu aizsardzības biedrības Centrālās padomes prezidijs organizē Lielās Oktobra sociālistiskās revolūcijas 70. gadadienai veltītu šefības darba skati revolucionāro notikumu un revolucionāro cīnītāju piemiņas vietu aizsardzībā.

Skate notiek no 1987. gada 1. aprīļa līdz 1987. gada 31. decembrim.

Par revolucionāro notikumu vietām un revolucionāro cīnītāju piemiņas vietām uzskatāmas: 1905. gada revolucionāro notikumu vietas (ēkas, kurās dzimuši, mācījušies, dzīvojuši revolucionārās kustības dalībnieki, mītiņu un sapulču, kā arī kauju vietas, cīnītāju nogalināšanas un kapu vietas), 1917. — 1919. gada revolucionāro notikumu vietas (ēkas, kurās notikuši Latvijas strādnieku, kareivju, bezzemnieku kongresi un konferences, ēkas, kurās atradās padomju varas orgāni, kā arī boļševistisko laikrakstu redakcijas un tipogrāfijas, ēkas, kurās dzimuši, dzīvojuši, mācījušies revolucionārās kustības dalībnieki, visi kritušo sarkanarmiešu, latviešu sarkano strēlnieku brāļu kapi, revolucionāro cīnītāju nogalināšanas un kapu vietas, mītiņu un kauju vietas), 1920. — 1940. gadu revolucionārās kustības vietas (nelegālo partijas, ĻKJS kongresu, konferenču vietas, ēkas, kurās dzimuši, dzīvojuši, mācījušies attiecīgā posma revolucionārās kustības dalībnieki, visas partijas, padomju un komjaunatnes darbinieku kapu vietas), 1940. — 1941. gada notikumu vietas, kas saistītas ar sociālistiskās revolūcijas uzvaru.

Šefības darba skates galvenais uzdevums ir sekmēt revolucionāro notikumu un revolucionāro cīnītāju piemiņas vietu apzināšanu, apkopšanu, labiekārtošanu un izmantošanu, kā arī materiālu vākšanu par tām.

Skatē piedalās biedrības pirmorganizācijas, kolektīvie biedri, kas veic darbu revolucionāro notikumu un revolucionāro cīnītāju piemiņas vietu apzināšanā, labiekārtošanā un to izmantošanā patriotiskajā un internacionālajā audzināšanā.

Labākie tiks apbalvoti ar biedrības Centrālās padomes Goda un Atzinības rakstiem (pēc vietējo organizāciju komisiju ieteikumiem). Biedrības rajona nodaļa labākos dalībniekus apbalvos ar vērtīgām balvām.

T. VILCĀNE,
Latvijas Dabas un pieminekļu aizsardzības biedrības Preiļu rajona nodaļas padomes prezidija priekšsēdētāja vietniece

Tagad bez lokālā skaitļotāju tīkla rūpniecības uzņēmumā nav iespējams optimāli izmantot elektronisko tehniku.

ATTĒLĀ: ražošanas apvienības «Radiotehnika» tranzistoruztvērēju cehā. Šeit sadzīves radio aparatūras automatizētajā iespiesto plašu diagnostikas sistēmā izmanto mūsu zemē ražotos mikroskaitļotājus «Elektronika-60», kas arī kļūs par skaitļotāju tīkla pirmajiem abonentiem.

V. LISICINA foto (LATINFORM)

Par kārtību kolektīvos, uz ielām, ģimenēs

Rajona kultūras namā notika tautas brīvprātīgo kārtības sargu vienību aktīva salidojums, kurš noritēja lietiški, organizēti. Salidojumā piedalījās arī partijas pirmorganizāciju sekretāri, ciemu un pilsētu izpildkomiteju priekšsēdētāji, partijas rajona komitejas, rajona Tautas deputātu padomes izpildkomitejas, komjaunatnes rajona komitejas un tiesiestu orgānu vadošie darbinieki.

Ziņojumu nolasīja rajona tautas brīvprātīgo kārtības sargu štāba priekšnieka vietnieks I. Bekešs. Viņš analizēja tautas brīvprātīgo kārtības sargu veikumu, pievērsās arī vēl neatrisinātajām problēmām, runāja par nepieciešamību tālāk paaugstināt dežūru efektivitāti un vairāk sadarboties ar milicijas darbiniekiem. Īpašu uzmanību I. Bekešs veltīja jautājumam par partijas organizāciju un vietējo Tautas deputātu padomju lomu brīvprātīgo kārtības sargu vienību darba vadīšanā un atbalstīšanā.

Koreferātu nolasīja komjaunatnes rajona komitejas otrais sekretārs V. Vilcāns, kurš vienlaikus ir arī rajona komjauniešu kārtības sargu operatīvo vienību štāba priekšnieks. Viņš, starp citu, atzīmēja, ka pēdējā laikā komjauniešu kārtības sargu operatīvo vienību rindas ievērojami papildinājušās (34 vienībās — 350 cilvēku). Tomēr tās nav izveidotas visās saimniecībās. Tādu nav, piemēram, kolhozos «Sarkanā ausma», «Vārkava», «Dubna», «Rīts», kā arī rajona centrālajā slimnīcā un «Latvijas agroķīmijas» rajona apvienībā. Taču izveidot šādas vienības ir daudz par maz. Nepieciešams, lai to darbība būtu efektīva.

Salidojumā savas domas izteica un pieredzē dalījās partijas rajona komitejas rūpniecības un transporta nodaļas vadītājs R. Vaivods, Jēkabpils 8. autokombināta Līvānu filiāles partijas grupas organizators I. Bogdanovs, brīvprātīgo kārtības sargu vienības komandieris, kolhoza «Zelta vārpa» partijas organizācijas sekretārs P. Stikāns, kā arī Aglonas ciema kārtības sargu štāba priekšnieks, ciema izpildkomitejas priekšsēdētājs A. Beķis.

Salidojuma dalībnieki pieņēma aicinājumu visiem rajona brīvprātīgajiem tautas kārtības sargiem — organizēt vienotu fronti cīņā pret likumpārkāpējiem, visiem spēkiem rūpēties, lai tiktu ievērota sabiedriskā kārtība un sociālistiskā likumība.

Vairāki salidojuma dalībnieki saņēmuši dažāda veida apbalvojumus. Ar Preiļu rajona izpildkomitejas Goda rakstiem apbalvota komjauniešu brīvprātīgo kārtības sargu operatīvās vienības komandiere, Līvānu eksperimentālās bioķīmiskās rūpnīcas instruktore metodike **Mārīte Treide**, Preiļu 24. CRBP galvenais inženieris **Ilgvars Muzikants**, Līvānu stikla fabrikas vecākais meistars **Ludis Konovs**, Jēkabpils 8. autokombināta Līvānu filiāles mehāniķis **Jānis Zeps**, Lenina kolhoza šoferis **Anatolijs Kaļinovs**, **Vasilijs Volkovs** (21. PMK), **Vladislavs Dzenis** (rajona agrorūpnieciskā apvienība) un **Aivars Boks** (Līvānu stikla fabrika) saņēma republikas Iekšlietu ministrijas Goda rakstus.

Labākie tautas brīvprātīgo kārtības sargu vienību un komjauniešu operatīvo vienību locekļi apbalvoti ar Latvijas PSR Iekšlietu ministrijas VAI pārvaldes diplomiem un krūšu nozīmēm, ar Preiļu rajona iekšlietu nodaļas Goda rakstiem un iekšlietu nodaļas priekšnieka pateicības rakstiem, kā arī ar Preiļu Valsts autoinspekcijas diplomiem un vimpeļiem «Preiļu rajona labākais kārtības sargs».

L. JAKOVĻEVA,
rajona izpildkomitejas organizatore instruktore

Pēc kritikas

„Nevis runāt, bet rīkoties"

Materiāls ar šādu nosaukumu («Ļeņina Karogs», 1987. gada 24. februārī) vēstīja par kolhozā «Vārkava» uzbūvēto Līvānu māju slikto kvalitāti.

Ziņoju, ka 10 Līvānu eksperimentālajā māju būves kombinātā ražotās mājas kolhozā «Vārkava» ekspluatācijā tika nodotas 1982. gada jūnijā. Saskaņā ar republikas Ministru Padomes lēmumu, pastāvot normāliem ekspluatēšanas apstākļiem, šo māju garantijas termiņš ilgst divus gadus.

Laikā, kad šis garantijas termiņš vēl bija spēkā, tas ir, līdz 1984. gada jūlijam, no pasūtītāju puses mēs nesaņēmām nekādas pretenzijas.

Iesakām kolhoza «Vārkava» vadībai minēto māju kvalitātes jautājumā griezties pie Līvānu EMBK remontgrupas. Ārējā ūdensvada ierīkošanā palīdzību varēs sniegt Preiļu starpkolhozu celtniecības organizācija.

Lai atrisinātu jautājumu par degvielas padeves sistēmu, nepieciešams noslēgt līgumu ar «Lauktehnikas» rajona apvienību par minētās sistēmas tehnisko apkopi.

A. GREIVULIS,
Preiļu starpkolhozu celtniecības organizācijas galvenais inženieris

„Pa sētas durvīm"

Tā saucās materiāls, kurš bija publicēts mūsu laikrakstā 1987. gada 22. janvārī (Nr. 9., 5548.). Tajā kritizējām trūkumus, kuri tika pieļauti Rušonas padomju saimniecībā, organizējot gaļas pārdošanu iedzīvotājiem. Atsevišķi cilvēki, viņu vidū — arī rajona vadošie darbinieki, iegādājās cūkgaļu bez kioska starpniecības — tieši saimniecības fermā «Bāzes».

Redakcija saņēmusi šādu atbildi:

«Rajona izpildkomitejas partijas biroja sēdē, kura notika šī gada 12. februārī, un partijas organizācijas atklātajā sapulcē 1987. gada 18. martā izskatīts un apspriests laikrakstā «Ļeņina Karogs» publicētais materiāls «Pa sētas durvīm».

Ziņoju, ka cūkgaļu Rušonas padomju saimniecībā mednieku grupas uzdevumā pirka rajona izpildkomitejas priekšsēdētāja vietnieks PSKP biedrs J. Desainis.

Partijas pirmorganizācija viņa rīcībā nesaskata sociālistiskās likumības pārkāpumu un ļaunprātīgu dienesta stāvokļa izmantošanu.

Par ētisko normu neievērošanu PSKP biedram J. Desainim aizrādīts.

M. MIHAILOVS,
partijas biroja sekretārs»

Par veselīgu dzīvesveidu

Siltums

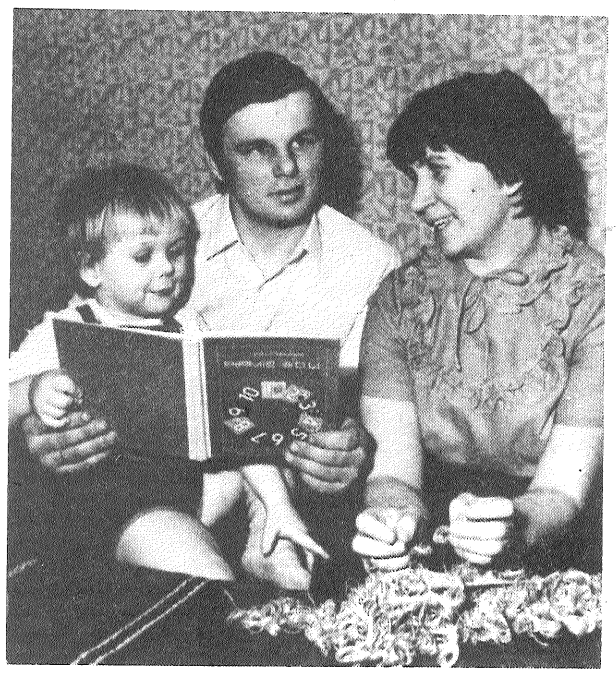

Kad ģimenes dzīve ir laimīga? Šo jautājumu var uzskatīt par mūžīgu. Vairums cilvēku saka: galvenais priekšnoteikums ir mīlestība. Bet vai ar to vien pietiek? Tiekoties ar Teklu un Vilni Smilgām un viņu mazo Dzintaru, pārliecinājāmies, ka ģimenes laimei ir nepieciešama arī garīgā tuvība.

Abi jaunieši satikās Saukas 59. lauku profesionāli tehniskajā vidusskolā. Vilnis nāca no Kurzemes puses, Teklas dzimtene ir mūsu rajons. Viņus interesēja tehnika. Un, lūk, jau ceturto gadu Vilnis ir šoferis siera rūpnīcas palīgsaimniecībā. Dzīvesbiedre kādu brīdi arī vadīja automašīnu. Tagad, kad mazais Dzintariņš prasa māmiņas rūpes, viņa uz laiku ir nomainījusi specialitāti.

Viesojoties Smilgu ģimenē, skatiens neviļus pakavējas pie daudzajām kulinārijas grāmatām. Izrādās, ka namamāte tās krājusi jau skolas gados. Un tagad atzīst, ka tās lieti noderot, jo allaž griboties savus vīriešus pārsteigt ar kādu garšīgu pīrāgu vai kokteili.

Kopīgi mājas darbi, kopīga atpūta un kopīgais azaids arī saista ģimeni. Jau sen zināms, ka tur, kur trūkst mājas pavarda siltuma, tur irst ģimene. Kaut arī Tekla Smilga ir izvēlējusies itin vīrišķīgu profesiju, tomēr tas netraucē viņai turpināt sievietes mūžseno sūtību — būt mājas pavarda uzturētājai.

Kā ar ģimenes tradīcijām Smilgu mājās? Vai namamāte nepārcenšas, svētku galdu rīkojot? Izrāds, ka nē. Pie Smilgām viesus cienā savādāk nekā tas ir vispārpieņemts. Vilnis saka: nevarot iedomāties tādus svētkus, kad uz galda būtu šampanieša vai kāda cita grādīgā dzēriena pudele. Viņi ir pilnīgi atturībnieki un uzskata, ka ne ar ko citu nevar aizstāt glāzi smaržīgas tējas vai bezalkohola kokteili.

Smilgu ģimenē prot iztikt bez alkohola. Viņu radi pie tā jau pieraduši. Bet — kā ar darbabiedriem? Iespējams, dažs uzskata, ka Smilgas ir īpatnēji cilvēki. Taču klaji gan neviens jaunās ģimenes viedokli nav apstrīdējis. Un vai to būtu vērts darīt? Šādu ģimeņu taču kļūst arvien vairāk.

Acīmredzot, tā būs arī Preiļu siera rūpnīcā, kur viss kolektīvs ir uzsācis cīnīties par atturīga un veselīga dzīvesveida popularizēšanu starp strādājošajiem. Uz to sierinieka ļaudis mudina uzņēmuma direktors Pēteris Zukulis, partijas pirmorganizācija, sieviešu padome un brīvprātīgā atturības veicināšanas biedrības pirmorganizācija. Starp citu, Vilnis Smilga ir šīs pirmorganizācijas priekšsēdētājs. Pats gan atzīst, ka vieglāk esot pašam būt atturībniekam nekā organizēt, vadīt un pārliecināt citus.

To, ka ar runāšanu vien nekas nav līdzēts, sierotavā saprata tūdaļ. Tāpēc uzņēmumā cenšas rādīt priekšnoteikumus saturīga brīvā laika organizēšanai. Popularitāti iemantojusi rūpnīcas atpūtas bāze Zolvas ezera krastā. Izrādās, ka norūdītu cilvēku, kuri labprāt pēc saunas atvēsinās ezera ūdenī, netrūkst ne vasarā, ne ziemā. Izveidots folkloras ansamblis, nupat uzsācis darbu vidējās paaudzes deju kolektīvs. Šajā pašdarbības kolektīvā dejo arī Smilgu ģimene. Bet tiem, kuri savā brīvajā laikā vēlas audzēt dārzeņus, arī netrūkst iespēju. Uzņēmumā izveidots dārzeņkopības kooperatīvs, par kura pilntiesīgiem locekļiem kļuvusi lielākā daļa strādājošo.

Laikam tā ir liela māksla — dzīvot tā, lai izjustu atbildību darba kolektīva priekšā ne tikai par sevi, bet arī par nākamo paaudzi. Komjaunieši Tekla un Vilnis Smilgas savu mazo Dzintariņu ievada dzīvē ar skaidru skatienu. Un tas jau ir ļoti daudz.

J. LIEPA

ATTĒLĀ: tie ir skaistākie brīži, kad visa ģimene kopā.

J. SILICKA foto

AR LIELĀKU ENTUZIASMU

Sabiedrības labklājības un cilvēka veselības labad esam nolēmuši nesamierināties ar tradīcijām, kas iesakņojušās gadiem ilgi — ar dzeršanu. Veselīga kļūst atmosfēra ģimenēs, samazinās darba traumatisms, jūtama lielāka kārtība darba kolektīvos. Taču ar administratīvu ietekmēšanu vien, kā arī ierobežojot tirdzniecību ar alkoholiskajiem dzērieniem, mēs nespēsim novērst neveselīgās dzīves izpausmes. Galvenais ir radīt sabiedrībā pārliecību, ka šajā atjauninināšanas procesā ļoti svarīgs ir ikviena cilvēka personiskais paraugs.

Ir vajadzīgs liels, neatlaidīgs un daudzveidīgs brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrības pirmorganizāciju darbs. Biedrībā iestājušies 1 276 rajona iedzīvotāji. Nekāds lielais skaitlis tas nav. Taču atturībnieku skaits ir pietiekams, lai šie cilvēki rosinātu darba kolektīvu iniciatīvu veselīga dzīvesveida propagandā, lai darbotos ar lielāku entuziasmu, pārliecinošāk.

Jādomā par atturības veicināšanas pirmorganizāciju rindu pieaugumu ne tikai rūpniecības uzņēmumos. Astoņās pirmorganizācijās apvienojušies tikai 120 cilvēki, bet celtniecības organizāciju sešās pirmorganizācijās — 55 atturībnieki.

Par atturības veicināšanas biedrības pirmorganizāciju skaitlisko sastāvu ļoti nopietni jāpadomā medicīnas darbiniekiem, kolhozu un padomju saimniecību ļaudīm. Nav šaubu, ka veselīga dzīvesveida propagandā parādnieki ir gan darba kolektīvu vadītāji, gan speciālisti. Un arī katrs no mums. Jo pietrūkst pārliecības un neatlaidības audzināt sevi un pārējos ģimenes locekļus.

Atturības veicināšanas biedrības pirmorganizācijām ir jākļūst par teorētiskās un praktiskās pieredzes skolu. Protams, pirmorganizācijas biedrs, lai arī cik aktīvs tas būtu, diezin vai spēs pāraudzināt alkoholiķi. Taču iedarboties uz tā dēvētajiem «mērenajiem dzērājiem», nelabvēlīgām ģimenēm var un vajag. Jārīkojas tā, lai veselīgs dzīvesveids ņemtu virsroku pār dzeršanas tradīcijām, jāaicina vecāki izskaust paradumu ģimenes viesībās likt galdā pudeli.

Atturības veicināšanas biedrības pirmorganizāciju spēkiem vien kalnus neapgāzt. Bet kopā ar arodaktīvu, kultūras un sporta iestādēm, skolām un vietējām padomēm var veicināt gan strādājošo darba un sadzīves apstākļu uzlabošanu, gan kultūrizglītības un sporta materiāli tehniskās bāzes nodrošināšanu. Jāpasteidzina tehniskās jaunrades, lietišķo sporta veidu sekciju izveidošana, esošo pašdarbības pulciņu darba uzlabošana.

Daudzkārt runāts par to, lai pēc darba brīvajās stundās un atpūtas dienās būtu atvērtas iestāžu un uzņēmumu Sarkano stūrīšu, zāļu un klubu durvis. Viens ir šīs durvis atvērt, otrs — gādāt, lai cilvēkiem tur patiešām būtu ko darīt.

Preiļu pilsētas Tautas deputātu padomes izglītības un kultūras pastāvīgā komisija kopā ar rajona brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrību apsekoja iestāžu un uzņēmumu iespējas, uzklausīja ierosinājumus. Radās doma, ka pilsētnieku atpūtas organizēšanas problēmas jāpārrunā pilsētas padomes sesijā, jāpieņem attiecīgs lēmums.

Pilnveidot iedzīvotāju, arī pusaudžu atpūtu Preiļos, ir iespējams. Samērā plašas aktu zāles ir 24. ceļu remonta un būvniecības pārvaldē, remontu un celtniecības pārvaldē, starpkolhozu celtniecības organizācijā. Ceļu būvētājiem un remontētājiem, starpkolhozu celtniecības organizācijai ir atpūtas bāzes ezeru krastos. Šīs telpas var izmantot ģimeņu atpūtas organizēšanai, aktu zāles var kļūt par izstāžu vietu. Labi, ka 24. ceļu remonta un būvniecības pārvalde atpūtas dienu nodarbībām neliedz tenisa kortu, galda spēļu inventāru, trenažierus un telpas nodarbībām, fotoinventāru. Gribētos, lai uz uzņēmumu bāzes darbotos kermikas pulciņš bērniem. Uzņēmuma vadība neiebildīs, ja brīvajā laikā šeit darbosies arī tie bērni un pusaudži, kuru vecāki strādā citās darba vietās. Jāatrod entuziasti, kas vadīs nodarbības. Jāizlemj, kur un kā izmantot ceļu būvētāju atpūtas bāzi un piedāvāto sporta inventāru.

Ne mazākas iespējas, acīmredzot, ir arī starpkolhozu celtniecības organizācijai, remontu un celtniecības pārvaldei. Ja saprātīgi izmantotu šo uzņēmumu «jaudas» mikrorajona un pilsētas iedzīvotāju brīvā laika organizēšanai, tad ieguvēji vispirms būs šo uzņēmumu kolektīvi. Jo nav nekāds noslēpums, ka starp SCO un remontu un celtniecības pārvaldē strādājošajiem ir arī tādi, kuri «atpūšas» pie grādīgā dzēriena pudeles.

Darba kolektīviem piedāvājam sabiedriskās domas izpētes anketas par cīņu pret dzeršanu un alkoholismu. Apkoposim iedzīvotāju atbildes uz jautājumiem. Ieteikumus un domas iztirzāsim, tiekoties pie «Apaļā galda». Uz šādu tikšanos mudina arī Preiļu 1. un 2. vidusskolā izdarītā skolēnu aptauja par brīvā laika lietderīgu izmantošanu.

Lai aktivizētu rajona brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrības pirmorganizāciju darbību, izsludināts konkurss «Mēs — par veselīgu dzīvesveidu». Apkopojot konkursa rezultātus, ņemsim vērā gan pretalkohola profilaktisko un propagandas darbu, gan iedzīvotāju brīvā laika lietderīgu organizēšanu. Arī pirmorganizāciju lomu žūpības un alkoholisma apkarošanā, piedaloties reidā «Par efektīvu darbu un veselīgu dzīvesveidu». Padomes valdes sēdēs nopietni runāsim par darba kolektīvu uzdevumiem veselīga dzīvesveida nostiprināšanā, Vissavienības atturības veicināšanas biedrības statūtu ievērošanā.

Atturības veicināšanas biedrības pirmorganizācijas ir pārvarējušas sākotnējo nedrošības sajūtu un, sadarbojoties ar sieviešu padomēm, arodkomitejām un citām sabiedriskajām organizācijām, var dot jūtamāku ieguldījumu iedzīvotāju audzināšanas un izglītošanas darbā, veselīga dzīvesveida propagandā.

J. EIDUKA,

brīvprātīgās atturības veicināšanas biedrības rajona padomes atbildīgā sekretāre

Žūpībai nav nākotnes

PIEZĪMES NO AGLONĀ NOTIKUŠĀS IZBRAUKUMA SĒDES

Ap pulksten diviem dienā Aglonas ciemata kultūras namā bija sapulcējies gandrīz viss sovhoza, maizes ceptuves, kā arī triju mācību iestāžu — vidusskolas, internātskolas un 58. profesionāli tehniskās vidusskolas — partijas, saimnieciskais, arodbiedrību un komjaunatnes aktīvs. Ieradušies bija arī rajona alkoholisma un žūpības apkarošanas komisijas locekļi un rajona atturības veicināšanas biedrības organizācijas valdes sastāvs.

Aglona ir viens no lielākajiem lauku administratīvajiem un saimnieciskajiem centriem. Sovhozā vien strādā apmēram pustūkstoša cilvēku. Vēršoties pret žūpošanu un alkoholismu, jūtami panākumi šeit gūti gan pagājušajā gadā, gan arī šogad. Un tomēr prakse liecina, ka apstāties pie sasniegtā nedrīkst. Kaut arī žūpas un alkoholiķi Aglonā atklātībā vairs neparādās, cilvēki, kuri rūpējas par sabiedrisko kārtību, saprot, ka patiesībā stāvoklis nav nemaz tik apmierinošs.

Par to liecina šādi fakti. Lai ziņotu par operatīvo stāvokli Aglonas ciema teritorijā, vārdu lūdza Preiļu rajona iekšlietu daļas priekšnieks I. Bekešs.

— 1987. gadā vien par sabiedriskās kārtības pārkāpumiem aizturēti V. Kudrjašovs, J. un A. Jaseviči, V. Āriņš. A. Mičulis, būdams iereibušā stāvoklī, izraisīja ceļu satiksmes negadījumu. Dzērumā traktoru aizdzina A. Dzerkalis. F. Ļeonovičs atkārtoti (pie tam ievērojamos apmēros) mēģināja izzagt no Aglonas ceptuves maizi.

Lasītāji droši vien atcerēsies nesen notikušo Preiļu rajona tautas tiesas izbraukuma sēdi, par kuru tika rakstīts mūsu avīzē. Šajā sēdē izskatīja aglonieša A. Dementjeva krimināllietu. Apsūdzētais saukts pie atbildības par kandžas tecināšanu un spekulēšanu ar spirtotiem dzērieniem. Tiesa, A. Dementjeva invaliditātes dēļ tautas tiesa pret apsūdzēto izturējās visai iecietīgi. Spriedums nebija sevišķi bargs: vainīgajam vajadzēja samaksāt 100 rubļus soda naudas. Taču šejienes kandžas tecinātājiem (kā runā, šādi cilvēki te aizvien vēl esot atrodami un par viņiem pastiprinātu interesi izrādot milicijas darbinieki) tas nebūt nedod iemeslu cerēt, ka arī viņi, izdarot šāda veida pārkāpumu, varēs «tikt cauri» ar tikpat vieglu sodu. Tas nekādā gadījumā nedrīkst tikt pieļauts.

Bez tam I. Bekešs darīja zināmu, ka Aglonā joprojām sastopami ne tikai žūpotāji, bet arī tādi cilvēki, kuri mīl «apiet likumu ar līkumu». Te izlaupa kulinārijas veikalu (pilsone V. Bogdanova), te sarīko mājās skandālu, nodarot pašu bērniem miesas bojājumus (pilsonis S. Madelāns), te tīko (atkal izdarot zādzību) pēc sava mīļā radinieka mantas (pilsonis S. Kondratjevs).

Par transporta līdzekļu aizdzīšanas gadījumiem nav pat īpaši jārunā — Aglonā tā uzskatāma gandrīz vai par parastu parādību. Par šo pārkāpumu jau sodīti vai vēl tiks sodīti E. Poplavskis, J. Jasevičs un daži citi «pavizināties» gribētāji. 1986. gads droši vien paliks to Aglonas žūpotāju atmiņā, kuri tika saukti pie atbildības par alkohola lietošanu darbā un sabiedriskās vietās. Tie ir J. Ruskulis, S. Sergejevs, R. Ruskulis, M. Ivanovs, J. Botors-Tumovs, V. Grebežs un vēl daži citi.

Zālē jūtama atdzīvošanās: sēdes dalībnieki pieprasa, lai neviens pārkāpējs nepaliktu nesodīts. Piemēram, tiek apspriests šāds jautājums. Aglonas maizes ceptuvē bieži vien alkohola lietotāji nesaņem sabiedrisku nopēlumu, kolektīvs uz viņiem raugās ar iecietību. Vai tiešām šī uzņēmuma ļaudis arī turpmāk pieciešīs savā kolektīvā sliņķus, darba kavētājus un žūpas, strādās ne tikai savā, bet arī viņu vietā?

Ar maizes kvalitāti mēs taču vēl nevaram būt pilnīgi apmierināti. Arī cepiens ir mazs. Un vai tad var būt citādi, ja mīklas mīcītājs J. Ruskulis žūpo, arī kurinātāji A. Jaudzems un A. Mekšins vienmēr ir iereibuši, bet tie, kuri ir skaidrā prātā, dodas uz mājām, nevarēdami strādāt šādā atmosfērā? Pienācis laiks ieviest šeit kārtību, nelabojamos sliņķus un dzērājus izslēdzot no kolektīva. Maizes ceptuvē taču ir daži strādnieki, kurus ar parastajām metodēm vairs nepāraudzināt.

Un tomēr — uz ārstniecisko darba profilaktoriju 1986. gadā no Aglonas ciema netika nosūtīts neviens alkoholiķis. Pārmetumu pelnījušas gan attiecīgā Aglonas ciema padomes pastāvīgā komisija, gan uzņēmumi un organizāciju administrācijas.

— Kādreiz Aglonā iznāca satīriska avīze, no kuras žūpas baidījās kā no uguns, — izteicās kopīgās sēdes dalībnieki. — Tagad tā neparādās. Un veikals? Cilvēkiem jāstāv rindā pēc maizes un piena blakus dzērājiem, kuri ieradušies pēc kārtējās grādīgā dzēriena pudeles. Kāpēc rajona patērētāju biedrība tik ilgi nespēj atrisināt šo jautājumu?

Kāpēc Aglonas kultūras nama darbinieki maz piedalās alkoholisma un žūpības apkarošanā? Kāpēc ciema kultūras darbinieki nerūpējas, lai darbdienu vakaros un svētdienās jaunieši varētu nākt uz klubu un nodarboties ar aerobiku, spēlēt dambreti, šahu, biljardu vai novusu? Kāpēc netiek dibināti interešu klubi, piemēram, vecākā gadagājuma cilvēkiem, kā arī topošajiem vecākiem, jaunlaulātajiem?

Izskanot šiem daudzajiem «kāpēc?», Aglonas kultūras nama darbinieku pārstāves I. Glužinas sejā iesitās apmulsuma sārtums. Kultūra darbinieki savās neveiksmēs parasti aizbildinās ar to, ka cilvēki nenākot uz kultūras namu. Tas nozīmē, ka nav pietiekami labi aģitēti un aicināti. Arī šajā ziņā vajadzīga prasme.

Par darbu, kas tiek veikts Aglonas padomju saimniecībā žūpības un alkoholisma apkarošanā, maz zināja stāstīt sovhoza arodkomitejas priekšsēdētāja L. Pastare. Bet saimniecības partijas komitejas sekretārs P. Vaivods, būdams personīgi atbildīgs par brīvprātīgo tautas kārtības sargu vienības darbu, cerēja «tikt cauri», ar pāris retoriskām frāzēm raksturojot šīs vienības pasivitāti. Jā, atsevišķi darbinieki Aglonā vēl joprojām nav pārkārtojušies. Kļūst neērti, ka mūsu vidū ir tādi cilvēki, kuri uzskata, ka arī pārkārtošanās apstākļos iespējams «noturēties» amatā, strādājot pēc tās pašas pārbaudītās metodes — tukšu salmu kulšanas. Tas netiks pieļauts, ja viss darba kolektīvs, katrs sevi un citus cienošs cilvēks aktīvi vērsīsies pret žūpību un alkoholismu. Šo absolūti pareizo domu, runājot sēdē, izteica Aglonas padomju saimniecības direktors N. Ivanovs.

Aglonā alkoholisma un žūpības apkarošanā vēl daudz veicamā. Tas jāņem vērā visiem ciema aktīvistiem un atturībniekiem. Jāņem vērā un enerģiski jārīkojas. To, uzstājoties sēdē, norādīja gan rajona izpildkomitejas priekšsēdētājs J. Vucēns un sekretārs V. Gertmanis, gan Aglonas ciema izpildkomitejas priekšsēdētājs A. Beķis, gan iekšlietu daļas Aglonas iecirkņa inspektors S. Sargsjans, gan atturības veicināšanas biedrības rajona padomes atbildīgā sekretāre J. Eiduka, gan komjaunatnes rajona komitejas otrais sekretārs V. Vilcāns, partijas rajona komitejas instruktore O. Kondratova un citi. Ļoti tēlainu salīdzinājumu lietoja Aglonas ciema iedzīvotāja V. Gudļevska: «Cīņu pret žūpību Aglonā es iztēlojos kā aisbergu. Virs ūdens esošā tā daļa ir mūsu panākumi, bet ūdenī iegrimusī — mūsu neveiksmes».

Jā, mūs visus patiešām gaida nopietns darbs. Un tā sekmes lielā mērā būs atkarīgas no principiālas un saskaņotas rīcības.

Z. BURIJS

SPORTS

Līvānu šahisti uzvar

Pļaviņu pilsētas kultūras namā notika sacensības starp Līvānu un Pļaviņu šahistiem. Līvānieši arī agrāk piedalījušies Pļaviņās rīkotajos šaha turnīros, taču šīs sacensības bija ievērojamas tieši dalībnieku skaita ziņā. Pirmo reizi komandu sastāvā bija desmit šahisti. Sacensības notika pēc Ševeningena sistēmas: katrs šahists spēlē tikai ar savas komandas pretiniekiem.

Līvānu pilsētas godu aizstāvēja pirmās sporta klases šahisti V. Gercāns, V. Žukovs, V. Lavrinovičs, L. Fiļipovs, J. Rudzāts, V. Oleksenko un otrās sporta klases šahisti O. Suetovs, R. Pūdžs, G. Mīkulis un J. Elksnis. Pļaviņu pilsētas komandā spēlēja pirmās sporta klases šahisti E. Lukstiņš, U. Melderis, C. Deliks, M. Purviņš, A. Grīvnieks, D. Grīvnieks un otrās klases šahisti A. Janovičs, J. Bogdanovs, A. Pētersons un V. Kozlovs.

Jau spēles pirmajā kārtā līvānieši pārņēma iniciatīvu — uzvarēja ar 6:4. Tā ciemiņi izcīnīja uzvaras katrā kārtā. Vienīgi sestajā kārtā pļaviņieši spēja nospēlēt neizšķirti — 5:5.

Visā mačā Līvānu šahisti sasniedza iespaidīgu rezultātu — 61:39. Individuāli labākos rezultātus uzrādīja V. Žukovs (9 punkti), J. Rudzāts (8,5 punkti) un G. Mīkulis (7,5 punkti). Mājiniekiem labākie bija U. Melderis (8 punkti), D. Grīvnieks (7 punkti) un V. Deliks (5,5 punkti).

Turnīrs notika draudzīgā atmosfērā. Viesi ar sasniegto bija apmierināti un izteica priekšlikumu nākošajā gadā rīkot šādu turnīru Līvānos. Jāteic, ka Līvānu šahisti vienmēr ir bijuši aktīvi dažādu turnīru dalībnieki, daudzi no viņiem spēlējuši arī korespondencšahu.

Uzvarētāji saņēma ceļojošo kausu, balvu un diplomus. Katras komandas divi šahisti pēc izlozes saņēma pārsteiguma balvas. Jāpiebilst, ka šis pasākums bija veltīts pilsētas dibināšanas 50. gadadienai. Pļaviņas ieguva pilsētas tiesības 1927. gada 27. aprīlī.

S. BOČĀNS,
sacensību galvenais tiesnesis

Kur spēkavīri?

Rajona sporta spēļu sacensības svaru bumbas celšanā, kuras notika Līvānu eksperimentālās bioķīmiskās rūpnīcas jaunajā sporta zālē, pulcināja septiņas komandas. Tas ir maz.

Svarā līdz 60 kilogramiem uzvarēja Līvānu eksperimentālās bioķīmiskās rūpnīcas sportists Fjodors Jakovļevs (uzgrūžot divas svaru bumbas 12 reizes un uzraujot ar katru roku 10 reizes). Svarā līdz 70 kilogramiem uzvarēja centrālās rajona slimnīcas fizkultūrietis Aivars Určs (svaru bumbu pacēla 37 reizes), svarā līdz 80 kilogramiem — Aleksejs Orlovs no Līvānu eksperimentālā māju būves kombināta (74 reizes).

Vislabāk bija sagatavojušies vīri līdz 90 kilogramu svarā. Pirmo triju vietu ieguvēji — Juris Parfirjevs (LEMBK), Aivars Vilcāns (SCO) un Jāzeps Brūvers (SCO) uzrādīja pirmajai sporta klasei atbilstošus rezultātus (svaru bumbu paceļot attiecīgi 96, 99 un 105 reizes).

Svarā virs 90 kilogramiem uzvarēja SCO sportists Oļegs Ivanovs.

Komandu vērtējumā labākās bija Līvānu EMBK, Preiļu SCO, centrālās rajona slimnīcas un Oškalna kolhoza komandas.

A. MATUSEVIČS,
BSB «Vārpa» treneris

Viss kā pasakā

Par prieku ziemas sporta draugiem ziema negrib un negrib atdot savas pilnvaras pavasarim. Vēl marta pēdējās dienās netrūkst slēpotgribētāju un braucēju ar ragaviņām, arī sirmajā Preiļu parkā. Un tomēr ir pienācis laiks atvadīties no baltās ziemas. Uz šīm jautrajām atvadām preilieši, īpaši bērni un pusaudži, pulcējās pagājušās svētdienas pēcpusdienā. Šeit viņus sagaidīja pasaku varoņi, jautras stafetes un, protams, balvas un labs garastāvoklis.

J. SILICKA foto

Ne jau katrs cilvēks un ne katrā amatā var teikt, ka darbs viņam sagādā prieku. Marija Ņikiforova ir to laimīgo vidū, kuri var teikt: «Darbs ir manš prieks».

Aglonā viņu pazīst gan jauns, gan vecs. Vārdu sakot, visi, kas ir draugos ar grāmatu. Literārā gaume, protams, cilvēkiem ir ļoti dažāda. Vieniem patīk vēsturiskie romāni, citiem — mūsdienu proza, bet vēl kādam vislielāko baudu sagādā jauns dzejoļu krājums. Tomēr ir grāmatas, kas vajadzīgas visiem. Tāpēc bibliotekāre veido politiskās un tehniskās literatūras jaunāko izdevumu izstādes, un par tām parasti ir labas atsauksmes.

Skolu mācību programmās tagad dažas stundas ir atvēlētas darbam ar grāmatu, tas ir — prasmei atrast nepieciešamo izdevumu grāmatu plauktā. Bet — kas iemāca jauno lasītāju viegli un ātri orientēties milzīgajā izdevumu jūrā? Protams, bibliotekāre. Viņa šajā jomā ir neapstrīdama autoritāte triju Aglonas skolu audzēkņiem un visiem lasītājiem. It sevišķi tiem, kuri mācās neklātienē. Ciemata kultūras dzīve nav iedomājama bez Marijas Ņikiforovas, bez viņas līdzdalības un strādātprieka.

V. RADIS
J. SILICKA foto

RIT 2. VISSAVIENĪBAS TAUTAS DAIĻRADES FESTIVĀLS

Skan vokāli instrumentālie ansambļi

Rajona deju un koncertansambļu tarifikācijas skatē piedalījās 10 ansambļi un viena laukŭ kapela.

Koncertansambļu grupā programu parādīja Stabulnieku ciema kultūras nama kolektīvs, kuru vada J. Ruļuks. (Viņu agrāk pazīnām kā Viļānu kultūras nama vokāli instrumentālā ansambļa «Bitīte» vadītāju. Toreiz viļānieši piedalījās republikas vokāli instrumentālo ansambļu finālskatē Liepājā un ieguva 1. kategoriju.) Stabulnieku ciema kultūras nama ansamblim ir kvalitatīva aparatūra un piemīt īsta degsme strādāt. Žūrijas komisija kolektīvam piešķīra 1. kategoriju (deju ansambļu grupā) un 2. kategoriju (koncertansambļu vērtējums).

Vēl divi ansambļi — sabiedriskās ēdināšanas uzņēmuma un rajona kultūras nama (kolektīvus vada V. Kazarins un V. Valainis) — ieguva deju orķestra pirmo kategoriju. Atzinību izpelnījās Preiļu kultūras ansambļa soliste T. Valaine. Kopumā mūsu pašdarbības kolektīvi ir bagātinājušies ar solistiem. Žūrijas komisijas vērtējums: solistēm ir labas balsis, atliek vienīgi pilnveidoties un pamēģināt sevi pieteikt arī ārpus rajona.

Starp pašdarbības kolektīviem, kuri ieguva otrās kategorijas, jāatzīmē agrofirmas «Krasnij Oktjabrj» un Līvānu 21. pārvietojamās mehanizētās kolonnas ansambļu sniegums. Soli uz priekšu ir spēris Galēnu ciema tautas nama kolektīvs.

Ja salīdzinām profesionālo meistarību, tad līmenis ir iepriekšējais. Vienīgi esam bagātinājušies ar koncertansambļiem. Joprojām izjūt prasmīgu skaņu operatoru trūkumu. Var just, ka daži kolektīvi strādā epizodiski (pirms skatēm). Tāpēc tāda nedrošības sajūta.

Žūrijas komisijai un daudzajiem skates klausītājiem, kas bija pulcējušies rajona kultūras namā, palika iespaids, ka vokāli instrumentālie ansambļi un to saimnieki nepietiekamu vērību velta priekšnesuma noformējumam. Gribētos uz skatuves vērot gaumīgi un interesanti tērptus izpildītājus.

Skates žūrijas komisijas domas apkopoja

A. IĻJINA

Tas jūs var interesēt

Brokastis brīvā dabā

Ja rīdzinieks Antons Baltais nokļūtu uz neapdzīvotas salas, jau pēc stundas varētu doties pie viņa uz maltīti. Kulinārs spēj ātri pagatavot desmitiem ēdienu. Īpašu izsmalcinātību tiem piešķir dabīgās piedevas. Izrādās, ka par tādām var kļūt turpat uz vietas savākti ūdensaugi, savvaļas augi un pat krūmu lapas.

— «Makšķernieka brokastis» var pagatavot pāris minūtēs, — savās zināšanās dalās A. Baltais. — Šai nolūkā ziviļ jāizņem iekšas, jānoskalo tā un ar asu nazi, nenokasot zvīņas, jāpārdala divās daļās. Pēc tam zivs jāierīvē ar saburzītām ievu un kalmju lapām, jāapkaisa ar sāli, un delikatese ir gatava.

Latviešu nacionālajā virtuvē, kurā ir vairāk nekā tūkstoš ēdienu, šādu recepti neatrast. Un tomēr, kā apgalvo A. Baltais, tā nākusi pie mums no tālās senatnes. Kā stāsta ģimenes leģenda, to izmantojuši viņa senči. Taču valdošā šķira nepievērsa nekādu uzmanību latviešu zemnieku ēdienam. To uzskatīja par pārāk vienkāršu, un tāpēc receptes nepierakstīja. Bet pavārgrāmatās tika aprakstīti vienīgi tādi ēdieni, kuros izmantotas smaržīgas, aizjūras piedevas.

Taču līdzās oficiālajai kulinārijai gadsimtiem ilgi pastāvējusi arī tautas pavārmāksla. Laimīgas nejaušības dēļ A. Baltā ģimenes sievietes no mātes puses to labi pārvaldīja, nododamas no paaudzes paaudzē. Vērodams, kā ģimenē gatavo ēdienu, A. Baltais nonāca pie neparasta secinājuma — ar savvaļas augiem iespējams ne vien ievērojami uzlabot ēdienu kvalitāti, bet arī paātrināt to pagatavošanas procesu. Piemēram, šašliku var pagatavot 15 līdz 20 minūtēs. Šim nolūkam tikai nepieciešama pasta «Tekla», kuru A. Baltais gatavo no vīgriežu ziediem, ievu lapām, priežu skujām un citiem komponentiem. Savukārt pasta «Līgo» var tā «atsvaidzināt vecā sālījuma gurkus, ka tos būs grūti atšķirt no svaigi sālītiem.

Pēc mediķu domām, vairāk nekā simt savvaļas augu sugu ar kurām strādā A. Baltais, ne tikai derīgas, bet arī bagāta ar vitamīniem, mikroelementiem un bioloģiski aktīvām vielām. Starp citu, pienācis laiks sagatavot izejvielas dabīgajām piedevām — priežu un kadiķu skujas, kas ir derīgas tikai tad, ja ievāktas agrā pavasarī.

Par kulināra unikālajām receptēm ieinteresējušies arī pārtikas rūpniecības speciālisti. Rīgas gaļas konservu kombinātā izdarītie izmēģinājumi apstiprinājuši, ka, piemēram, «Mednieku garšvielas», kas pagatavotas vairāk nekā no 30 savvaļas augu komponentiem, var pilnīgi aizstāt importa piparus, kardamonu un krustnagliņas. Turklāt saglabājas produkcijas augstvērtīgās garšas īpašības.

A. LIEPNIECE,
LATINFORM
korespondente

Redaktora v. P. PIZELIS

TV Viļņa

31. martā. 9.00 — «Panorāma». 9.40 — Ceļi. Mašīnas. Cilvēki. 10.00 — TV — skolēniem. 11.00 — Ungārijas televīzijas daudzsēriju mākslas filmas «Kapteinis Tenkešs» 11. — 13. sērijas. 12.15 un 17.55 — Ziņas. 18.10 — Dokumentālā filma 18.30 — TV — skolēniem. 19.10— Koncerts. 19.30 — Kristiānisms vēstures spogulī. 20.00 —«Panorāma». 20.40 —«Labu nakti, mazuļi!» 21.00 — «Laiks». 21.45 — II Vissavienības tautu daiļrades festivāls. 23.00 — Ziņas.

1. aprīlis. 9.00 — «Panorāma». 9.45 — Koncerts. 10.00 — TV — skolēniem. 11.00 — Kristiānisms vēstures spogulī. 11.30 — Mākslas filma «Nopratināšana». 13.00 un 18.00 — Ziņas. 18.15 — Šahistiem. 18.45 — Koncerts. 19.25 — Satīra un humors. 20.00 — «Panorāma». 20.40 — «Labu nakti, mazuļi!». 21.00 — «Laiks». 21.45 — Koncerts. 23.45 — Ziņas.

UZMANĪBU!

No 1. līdz 4. aprīlim Oškalna kolhoza vistu fermā rajona iedzīvotājiem pārdos 5 mēnešus vecus gailīšus.

Cena — 1,60 rbļ. gabalā.

AGLONAS CIEMA IEDZIVOTĀJI!

Veselības pārbaude ar fluorografu notiks:

1. aprīlī — Salenieku pansionātā,

2. aprīlī — sovhoza «Aglona» kantorī,

3. aprīlī — Jaunaglonas 58. PTV,

6. un 7. aprīlī — Aglonas poliklīnikā.

Aglonas ciema izpildkomiteja

Skumji noliec galvas sirmie bērzi,
Pūpolzaros sabirst dzīves stāsts.
Pāri nošalc pavasara elpa,
Jāšķiras, kaut šķirties ir tik žēl.

(Z. Purvs)

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Eduardam Pontakam un viņa tuviniekiem sakarā ar TĒVA nāvi.

Līvānu stikla fabrikas kolektīvs

Laikraksts «Ļenina Karogs» iznāk otrdienās, ceturtdienās, sestdienās latviešu un krievu val.

«Ленина Карогс» («Ленинское знамя»). Газета Прейльского районного комитета Коммунистической партии Латвии и районного Совета народных депутатов на латышском языке. г. Прейли, Латв. ССР. Издательство «Звайгзне», г. Рига, ул. М. Горького, 105.

REDAKCIJAS ADRESE: 228250, Preiļos, Komjaunatnes ielā 1.
TĀLRUŅI: redaktors — 22059, redaktora vietnieki — 22154, sekretariāts — 21769, agrorūpnieciskā kompleksa, kultūras un sporta nodaļas — 21759, partijas dzīves, skolu un vēstuļu nodaļas — 21996, vietējo padomju darba, rūpniecības un celtniecības nodaļas — 22203, fotokorespondents — 21985, grāmatvedība, uzziņas par sludinājumiem — 22305.

Tir. 13 727 eks. (latv. val. 9 807 eks., krievu val. 3 920 eks.).
1. nos. iespiedloksne. Ofsetiespiedums.
Laikraksts iespiests Latvijas PSR Valsts izdevniecību, poligrāfijas un grāmatu tirdzniecības lietu komitejas Daugavpils tipogrāfijā 228400, Daugavpilī, Valkas ielā 1.
Indekss 68169.
Pas. 478.